

Europa – een migratiecontinent

Het vrij verkeer en de verblijfsvrijheid zijn mensenrechten. Migranten hebben in het verleden hun stempel gedrukt op culturen en samenlevingen, en zij zullen dat ook in de toekomst doen. Gedwongen migratie leidt echter tot menselijk lijden en verval; de oorzaken die mensen dwingen hun samenleving te verlaten, moeten worden bestreden. Alle pogingen om in Europa de brug op te halen zijn tot dusver mislukt.

De grenzen van de Europese Unie zijn niet beperkt tot de buitengrenzen, ze zijn ook aanwezig op luchthavens, in de steekproefsgewijze controles binnen de grenzen en in de elektronische controlesystemen die in heel Europa worden ingevoerd.

Meer dan ooit tevoren is het nodig om gedeelde standpunten in te nemen. De Europese Groenen hebben op het gebied van migratie een gemeenschappelijke benadering ontwikkeld, die de nadruk legt op solidariteit. Wanneer we migratie als wereldwijd fenomeen bekijken, vinden we aanknopingspunten voor een zinvolle analyse. Ons standpunt is gebaseerd op de rechten die burgers moeten bezitten, niet op beperkingen waaraan wij de burgers zouden willen onderwerpen.

Als Groenen streven we naar een proactief beleid dat goed is voor de migrant en voor de samenleving als geheel. Een beleid van insluiting – wij geven de voorkeur aan deze term in plaats van aan de veel gebruikte term "integratie" – heeft niet ten doel migranten te bevoorrechten, maar is nodig voor het functioneren van de samenleving als geheel. Insluiting betekent een verrijking voor de hele bevolking. Indien dit proces echter niet naar behoren verloopt – wat in de meeste Europese landen het geval is – kunnen en zullen aan beide kanten problemen, angsten en vooroordelen ontstaan.

Als Groenen geloven wij in de positieve waarde van verscheidenheid. Wij zijn niet bang voor komende veranderingen in onze gemeenschappen, en wij steunen het proces van insluiting als dialoog, niet als iets dat wordt opgelegd.

Als Groenen willen we meer bruggen naar Europa openen: dit is voor ons een fundamenteel punt. We willen de wettelijke mogelijkheden om zich in de EU te vestigen, verbreden. Als er legale wegen naar Europa zijn, begeven zich minder mensen op een gevaarlijke en mogelijk dodelijke reis.

Deze beginselen weerhouden ons er niet van om iets te doen aan de oorzaken die migratie voor velen tot een noodzaak maken in plaats van een keuze. Maatregelen ter bestrijding van klimaatverandering moeten verder worden ontwikkeld en in voldoende mate gefinancierd om ons van concrete resultaten te verzekeren. Hierdoor zullen ook nieuwe banen worden gecreëerd. De EU moet haar uiterste best doen om in de hele wereld conflicten te voorkomen en de vrede te herstellen. Verbeterde co-ontwikkeling en het reserveren van EU-begrotingsmiddelen voor onderwijs- en ontwikkelingsprogramma's in de oorsprongslanden is slechts een middel om evenwicht te brengen in het Europese migratiebeleid, dat meer op rechtshandhaving is gericht dan op een behandeling op basis van menselijkheid, zorg, respect en empathie.

Volledige toegang tot de arbeidsmarkt voor alle EU-burgers

Voordat zij op zoek gaan naar potentiële arbeidsmigranten in landen buiten de Europese Unie dienen de lidstaten eerst volledige toegang tot de arbeidsmarkt te verlenen aan alle huidige ingezetenen van de Unie. Dat betekent dat alle onderdanen van de "nieuwe lidstaten" onmiddellijk na toetreding volledige vrijheid van verkeer dienen te genieten. Alle onderdanen van derde landen die reeds in de EU verblijven, met inbegrip van hun gezinsleden, moeten volledige toegang tot de arbeidsmarkt, de gezondheidszorg en onderwijsfaciliteiten krijgen. Om de structurele en feitelijke discriminatie van vrouwen tegen te gaan, dienen de visa en werkvergunningen voor vrouwelijke immigranten onafhankelijk te zijn van die van hun echtgenoten en kinderen, zodat zij niet afhankelijk zijn van het verblijfsrecht van hun man of kinderen. Na een verblijf en een werkperiode van drie jaar dienen zij dezelfde sociale rechten en dezelfde vrijheid van verkeer en vestiging te genieten als burgers van de Europese Unie.

Het EU-beleid inzake arbeidsmigratie: "blauwe kaart", tijdelijke migratie en minimumnormen

De Europese Groenen willen het EU-voorstel voor een "blauwe kaart" voor hoogopgeleide migranten aanvullen met soepele toegangsvoorwaarden voor lager geschoolde en ongeschoolde migranten. Hierdoor zouden onderdanen uit derde landen de EU langs legale weg kunnen binnenreizen, werk

kunnen zoeken en een werkvergunning kunnen krijgen. Na verloop van een bepaalde periode – bijvoorbeeld na twee à drie jaar – dienen zij in de gelegenheid te worden gesteld om een permanente verblijfsvergunning te verkrijgen. In het besef dat de behoeften en omstandigheden van de arbeidsmarkt in elke lidstaat verschillend zijn, zijn de Europese Groenen niet voor een uniforme quotumregeling voor de hele EU, maar voor een beslissing per lidstaat over de aantallen arbeidsmigranten die kunnen worden toegelaten. De Groenen pleiten voor een wetgevingskader op EU-niveau dat voorziet in minimumnormen met betrekking tot de rechten van arbeidsmigranten. De EU moet waarborgen dat zij bescherming genieten tegen misbruik door werkgevers en huisjesmelkers en moet migranten de kans en de verantwoordelijkheid geven om te integreren, hun vaardigheden te ontwikkelen en te participeren in de samenleving. Tot de minimumnormen behoren transparantie, criteria en termijnen voor sollicitatieprocedures, het recht op het nationaal minimumloon, gezinshereniging en toegang tot huisvesting en onderwijs.

Failiet van het "gastarbeidersysteem"

Elke vorm van migratie leidt tot een overdracht van vaardigheden, ideeën en kennis, creëert banden en interpersonele netwerken, draagt bij tot de sociale en economische ontwikkeling van het thuis- en het gastland en tot de ontwikkeling van de werknemers zelf. Tegenwoordig kunnen de meeste migranten niet vrijelijk heen en weer reizen tussen de EU en hun land van herkomst omdat zij met het verlaten van de Unie het risico lopen niet meer te worden toegelaten. De Europese Groenen spreken zich uit tegen het voorgestelde concept van circulaire migratie, waarbij migranten slechts tijdelijk worden toegelaten, omdat het gevaar bestaat dat deze regeling evenzeer tot mislukken gedoemd is als het "gastarbeidersysteem" van weleer. Migrant die tijdelijk worden toegelaten, moeten de kans krijgen om een permanente verblijfsvergunning te verkrijgen. De lidstaten dienen migratie te stimuleren door de nodige voorwaarden voor migranten te scheppen, zonder hun rechten en keuzemogelijkheden te beknotten. Daarnaast dient de EU bij te dragen tot de overdracht van vaardigheden en kennis door een ruim aantal mensen uit "ontwikkelingslanden" toegang te verlenen tot universiteiten en hogescholen.

Groenen, migranten en de samenleving

Als Groenen beseffen wij dat Europa vandaag de dag een continent is waar vele verschillende culturen naast en met elkaar bestaan. Wij streven naar insluitingsprocessen die alle inwoners van Europa in de gelegenheid stellen op voet van gelijkheid aan de samenleving deel te nemen. Het doel van deze processen is onze visie van een ideale samenleving waarin alle burgers geïntegreerd zijn en over gelijke rechten en behoorlijke kansen beschikken.

Integratie: geen voorwaarde voor migranten, maar een doel

In de afgelopen jaren hebben politici uit Europa het standpunt ingenomen dat integratie een voorwaarde is voor migratie naar Europa. Wij Groenen wijzen deze opvatting van de hand: integratie is een doel, en insluitingsprocessen zijn het instrument met behulp waarvan de samenleving alle burgers in staat stelt te participeren. Die insluiting kan pas plaatsvinden als de migrant in Europa is, niet daarvoor. Een insluitingsbeleid is niet alleen wenselijk, maar ook noodzakelijk voor een betere werking van onze samenleving als geheel.

Een Groen insluitingsbeleid: een tweezijdig proces

Voor ons als Groenen is het van essentieel belang om te erkennen dat een geïntegreerde samenleving een samenleving is die verschillende groepen en individuen respecteert. Het is niet alleen de migrant die zich aan Europa moet aanpassen: Europa moet zich ook aan de migrant aanpassen. Het insluitingsproces is een dialoog, die net als elke andere dialoog in twee richtingen wordt gevoerd. In dezelfde mate waarin wij migranten verzoeken zich aan een nieuwe samenleving aan te passen, vragen wij ook de bestaande samenleving zich dusdanig te veranderen dat nieuwkomers zich welkom voelen.

In deze dialoog, dat staat voor de Groenen als een paal boven water, moet iedereen de beginselen aanvaarden waarvoor vele mannen en vrouwen al tientallen jaren hebben gestreden, zoals seculariteit en de scheiding van kerk en staat, vrouwenrechten, de rechten van seksuele minderheden, democratische regels van meerderheidsbesluitvorming, met respect voor minderheidsstandpunten, en andere.

Een Groen insluitingsbeleid: organisaties en netwerken

Migrant organiseren zich in elk op verschillende wijze. Als Groenen erkennen wij de positieve bijdrage die deze georganiseerde individuen kunnen leveren aan het insluitingsproces. Naast formele

organisaties erkennen en waarderen wij het bestaan van informele netwerken van individuen, die een belangrijke functie in de samenleving vervullen.

Een Groen insluitingsbeleid: de rechten van de migrant

Alle migranten kunnen aanspraak maken op fundamentele mensenrechten. Gezinshereniging is een van deze rechten: wij staan volledig achter het recht van eenieder om met zijn of haar gezin samen te leven, zoals dit is verwoord in de Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens. De EU-lidstaten hebben soms de neiging mensen ervan te weerhouden deze rechten uit te oefenen, door onredelijke eisen te stellen aan migranten die hun gezin in de Europese Unie willen herenigen. Hindernissen zoals een verplichte taaltoets in het land van herkomst of de eis dat zij meer verdienen dan het minimumloon, zijn onoorbaar. Wij Groenen verwerpen dergelijke eisen en staan garant voor het recht op gezinsleven. Andere rechten kunnen geleidelijk aan worden verworven, totdat migranten uiteindelijk in het genot van dezelfde gelijke rechten komen als Europese burgers. Wij streven naar een samenleving waarin alle personen gelijk zijn voor de wet.

Toegang tot asiel

Elke persoon die overeenkomstig de Verdragen van Genève bescherming nodig heeft, moet de mogelijkheid hebben om toegang te krijgen tot een eerlijke asielprocedure in Europa. De Groenen eisen dat allen die daarop zijn aangewezen toegang krijgen tot een eerlijke asielprocedure, in een taal die de asielzoeker verstaat of met behulp van een tolk en met kosteloze rechtsbijstand in elk stadium van de procedure. In elk afzonderlijk geval is een individuele beoordeling vereist, op basis van objectieve informatie over de mensenrechtensituatie in het thuisland. De asielautoriteiten dienen geen gebruik te maken van lijsten van "veilige derde landen", die zelden een afspiegeling zijn van de moeilijke levensomstandigheden die in sommige landen heersen. De autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de afhandeling van asielverzoeken moeten onafhankelijk zijn van de regering.

Bescherming op grond van geslacht of seksuele geaardheid

Genderspecifieke redenen om het land van herkomst te ontvluchten, zoals genitale verminking, onderdrukking en religieuze vervolging op grond van geslacht, "eremisdrijven", verkrachting, gedwongen abortus of sterilisatie, moeten in alle lidstaten van de EU worden aanvaard als reden om asiel te verlenen. Dit geldt eveneens voor vervolging op grond van seksuele geaardheid. Noch problemen bij de bewijsvoering met betrekking tot bovengenoemde vervolging, noch het concept van "veilige landen" mogen ertoe leiden dat een asielzoeker de status van vluchteling in de zin van het Verdrag van Genève wordt onthouden.

Bescherming van vluchtelingen uit conflictgebieden

Asielzoekers die gevlucht zijn uit conflictgebieden dienen in het genot te komen van een hoge mate van bescherming en van bepaalde minimumrechten, zoals gezinshereniging en toegang tot de arbeidsmarkt. Indien het conflict dat zij zijn ontvlucht na drie jaar nog voortduurt, dienen zij een permanente verblijfsvergunning te krijgen.

Klimaatvluchtelingen

Inmiddels zijn er migranten, ontheemden en hun gezinnen, die hun land moeten verlaten vanwege milieurampen die zowel uit geleidelijke als uit plotselinge milieu- en klimaatveranderingen resulteren, zoals de zeespiegelstijging, kusterosie, woestijnvorming, afstervende ecosystemen, waterverontreiniging en extreme weersverschijnselen die frequenter voorkomen en onvoorspelbaar zijn. Als gevolg daarvan is het leven van de bewoners in de betrokken gebieden niet meer veilig of kunnen zij daar niet meer in hun onderhoud voorzien. Sommige eilandstaten zullen wellicht geheel verdwijnen. Het woord "vluchteling" heeft in de meeste culturen een sterke morele connotatie van sociale bescherming, die thans moet worden uitgebreid tot diegenen die zich vanwege de klimaatverandering gedwongen zien te migreren.

Overeenkomst van Dublin

De Europese Groenen zijn voor ofwel een herziening of de opheffing van de Overeenkomst van Dublin II, aangezien deze voor sommige landen een onevenredige belasting betekent en de afhandeling van asielaanvragen bemoeilijkt. De opheffing van deze overeenkomst is van essentieel belang voor kleinere transitlanden. De lidstaten dienen meer solidariteit te betonen wat de verantwoordelijkheid voor asielverzoeken aangaat. De Europese Unie moet overal een hoog beschermingsniveau bieden. We moeten een eind maken aan een systeem waarbij de grenslidstaten de grootste migratielasten dragen: asielzoekers kunnen (slechts) één keer een verzoek indienen in

een land van hun keuze, dat niet per se identiek is aan het land waar zij de EU binnenkomen. Het Europees Vluchtelingenfonds biedt compensatiebetalingen voor de lidstaten die met de grootste aantallen asielzoekers te maken hebben. Asielzoekers mogen niet worden uitgezet naar buurlanden zonder dat hun asielverzoek in behandeling is genomen.

Grenzen

De Europese Groenen pleiten voor een EU-bevoegdheid met betrekking tot de bewaking van de buitengrenzen, opdat de grenslidstaten niet worden overbelast. Frontex moet de internationale vluchtelingenverdragen en het Europees Verdrag voor de rechten van de mens erkennen. Mensenrechten moeten een onderdeel vormen van de opleiding van het Frontex-personeel. De Europese Groenen bekritisieren het feit dat Frontex, het EU-agentschap dat verantwoordelijk is voor het beheer van de buitengrenzen, er meer op gericht is migranten af te schrikken dan hen bij hun aankomst in de EU te beschermen. De EU mag personen er in geen geval van weerhouden om een asielaanvraag in te dienen en om de erkenning als vluchteling te verzoeken. Aangezien de beoordeling van de migratieredenen niet onder de bevoegdheid van Frontex valt, kan dit agentschap het aantal illegale migranten dat naar de EU komt, niet verminderen; wel kan het mensenlevens redden door bootvluchtelingen op te pikken.

Detentie

De Europese Groenen zijn er tegen gekant dat personen die niet schuldig zijn bevonden aan een misdrijf, maar die slechts administratieve regels hebben overtreden (bv. inreis of verblijf in de Europese Unie zonder geldige papieren) worden gedetineerd. Detentie is een juridische paradox. Zolang mensen worden gedetineerd, pleiten de Groenen ervoor dat de detentie zo kort mogelijk duurt (liefs slechts enkele dagen) en onder de best mogelijke omstandigheden (wat betreft recreatie, hygiëne en privacy) plaatsvindt en nooit wordt toegepast voor minderjarigen, asielzoekers en personen in een kwetsbare situatie. Alle gedetineerden dienen binnen het detentiecentrum toegang tot kosteloze rechtsbijstand, sociale bijstand en medische verzorging te hebben. Ten behoeve van de transparantie dienen detentiecentra te worden gecontroleerd door een daartoe aangewezen instantie die toezicht houdt op de naleving van relevante normen. Tevens dienen detentiecentra toegankelijk te worden gemaakt voor politici, de media, NGO's en internationale organisaties. Het gebruik van handboeien en andere vormen van vernederende behandeling van migranten moet worden veroordeeld.

Verbetering van de situatie van illegale migranten

Vele illegale migranten lijden onder hun onzekere situatie, het gebrek aan rechten en het risico van misbruik en uitbuiting. Illegale migranten dienen toegang te krijgen tot basisvoorzieningen zoals gezondheidszorg en onderwijs voor kinderen. De Europese Groenen willen het aantal illegale migranten terugdringen door meer legale toegangswegen tot de Europese Unie te creëren. Bovendien zijn de Europese Groenen voor de legalisering van illegale migranten die gedurende een bepaald aantal jaren een bijdrage hebben geleverd tot de lidstaten.

Bijstand voor illegale migranten

De Europese Groenen erkennen het verschil tussen mensen die illegale migranten helpen (smokkelaars, mensen die hun onderdak bieden of op zee redden, enz.) en mensen die migranten uitbuiten (mensenhandelaren, huisjesmelkers, enz.). Hoewel misbruik van migranten strafbaar moet worden gesteld, dient hulp aan ongeregistreerde migranten te worden getolereerd en niet als misdrijf te worden opgevat. Kapiteins die bootvluchtelingen redden, mogen daarvoor niet worden gestraft. In plaats daarvan dienen alle lidstaten hun havens open te stellen voor schipbreukelingen.

Mensenhandel, smokkelnetwerken

Smokkelnetwerken kunnen het best worden aangepakt door de winsten aan deze netwerken te onttrekken. Sommige beleidsmaatregelen zijn van invloed op de rentabiliteit van de mensenhandel. Legaliseringscampagnes, amnestieën voor illegale migranten en opleidingen verminderen de winsten van mensenhandelaren aangezien zij het moeilijker maken de aflossing van schuldcontracten tussen bemiddelaars en migranten af te dwingen. In de legale sector is het moeilijker om de migrant tot betaling te dwingen: als hij weigert te betalen, kan hij voor bescherming naar de politie stappen als hij een legale status heeft.

Teneinde de mensenhandel te bestrijden, dient aan slachtoffers van mensenhandel die gedwongen zijn (of gedwongen zouden worden) om in de EU in de seksindustrie of in diplomaten- of andere

huishoudens te werken, of tegen hun wil te trouwen, enz., het verblijfsrecht en een werkvergunning te worden verleend.